

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 19

Καθένας έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, που σημαίνει το δικαίωμα να μην υφίστανται δυσμενείς συνέπειες για τις γνώμες του και το δικαίωμα να αναζητεί να παίρνει και να διαδίδει πληροφορίες και ιδέες με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης και από όλο τον κόσμο.

Ηθικά η ελευθερία του λόγου αποτελεί συστατικό στοιχείο της ανθρώπινης προσωπικότητας, καθώς αποτελεί το σπουδαιότερο μέσο έκφρασης και επικοινωνίας των ανθρώπων. Η κατάργηση ή, έστω, ο περιορισμός της ελευθερίας του λόγου θίγει επομένως την ίδια την ανθρώπινη προσωπικότητα. Πολλοί είναι οι μελετητές που υποστηρίζουν ότι ο λόγος αξίζει και ως σκοπός αλλά και ως μέσο. Ως σκοπός η ελευθερία του λόγου συνδέεται με την ολοκλήρωση του ανθρώπου ως προσωπικότητα, με την ανάπτυξη των ικανοτήτων αλλά και των δυνατοτήτων του. Από την άλλη πλευρά, ως μέσον η ελευθερία του λόγου συνιστά απαραίτητο στοιχείο για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η ελευθερία της έκφρασης μπορεί να αποτελέσει το σπόρο που εάν φυτευτεί και καλλιεργηθεί σε κατάλληλο έδαφος όπως στα πλαίσια μιας κοινωνίας που σέβεται τη διαφορετικότητα και επιδιώκει τη συναίνεση, οι καρποί που θα αποφέρει θα καταδείξουν την αξία και τη σπουδαιότητα της συγκεκριμένης ελευθερίας. Αντίθετα, η καταπίεση του λόγου δεν λύνει τα προβλήματα αλλά δημιουργεί πικρίες, μίσση και συνιστά απειλή για την κοινωνική συνοχή.

Σε αρκετές όμως χώρες παραβιάζεται το δικαίωμα της έκφρασης:

-Στο Σουδάν, δεκάδες υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνελήφθησαν και βασανίστηκαν από την υπηρεσία εθνικής ασφαλείας και τις δυνάμεις της.

-Στην Αιθιοπία, δύο διακεκριμένοι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δικάστηκαν βάσει ψευδών κατηγοριών και καταδικάστηκαν σε σχεδόν τρία χρόνια φυλάκισης.

-Στη Σομαλία, διακεκριμένος υπέρμαχος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δολοφονήθηκε.

-Στη Δημοκρατία του Κονγκό, η κυβέρνηση επιτέθηκε και απείλησε υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους περιόρισε το δικαίωμα έκφρασης και το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι. Η κυβέρνηση χρησιμοποίησε διατάξεις του Νόμου περί Τύπου του 2004 για να λογοκρίνει τις εφημερίδες και να περιορίσει την ελευθερία της έκφρασης.

-Η Ρωσία, καταπιέζει τους αντιφρονούντες, ασκεί πίεση ή κλείνει

ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και παρενοχλεί μη κυβερνητικές οργανώσεις. Ειρηνικές διαδηλώσεις διαλύονται βίαια, δικηγόροι, υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοσιογράφοι απειλούνται και δέχονται επιθέσεις. Από το 2000, παραμένουν ανεξιχνίαστες οι δολοφονίες δεκαεπτά δημοσιογράφων, οι οποίοι ασκούσαν κριτική στις κυβερνητικές πολιτικές και δράσεις.

-Στο Ιράκ, τουλάχιστον τριάντα-επτά Ιρακινοί εργαζόμενοι σε δίκτυα μέσω ενημέρωσης σκοτώθηκαν το 2008 και ένας συνολικός αριθμός 235 ατόμων έχει σκοτωθεί από την εισβολή του Μαρτίου του 2003, κάνοντας έτσι το Ιράκ τον πιο επικίνδυνο τόπο του κόσμου για τους δημοσιογράφους.

~Άρθρο 20

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συνέρχεται και να συνεταιρίζεται ελεύθερα και για ειρηνικούς σκοπούς.
2. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί να συμμετέχει σε ορισμένο σωματείο.

~Άρθρο 21

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει στη διακυβέρνηση της χώρας του, είτε άμεσα είτε έμμεσα, με αντιπροσώπους ελεύθερα εκλεγμένους.

2. Καθένας έχει το δικαίωμα να γίνεται δεκτός, υπό ίσους όρους, στις δημόσιες υπηρεσίες της χώρας του.
3. Η λαϊκή θέληση είναι το θεμέλιο της κρατικής εξουσίας· η θέληση αυτή

οφείλει να εκφράζεται με γνήσιες εκλογές, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται περιοδικά, με καθολική, ίση και μυστική ψηφοφορία ή με αντίστοιχη διαδικασία που να εξασφαλίζει την ελευθερία της εκλογής.

~Άρθρο 22

Κάθε άτομο, ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, έχει δικαίωμα στην κοινωνική προστασία, (που επιτυγχάνεται) με εθνική προσπάθεια και διεθνή συνεργασία, ανάλογα με την οργάνωση και τις οικονομικές δυνατότητες κάθε κράτους. Έχει επίσης δικαίωμα στην εξασφάλιση (ή στην ικανοποίηση) των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων του για την αξιοπρέπειά του και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

~ΧΩΡΕΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

- 1.Στις ΗΠΑ δεν ισχύει η αμειβόμενη άδεια μητρότητας.
2. Στις Φιλιππίνες δεν επιτρέπεται το διαζύγιο.
- 3.Η Λευκορωσία είναι η τελευταία χώρα που ισχύει η θανατική ποινή.
- 4.Στο Ιράν είναι νόμιμο το εμπόριο οργάνων

~Άρθρο 23

Καθένας έχει το δικαίωμα να εργάζεται και να επιλέγει ελεύθερα το επάγγελμά του, να έχει δίκαιες και ικανοποιητικές συνθήκες δουλειάς και να προστατεύεται από την ανεργία.

2. Όλοι χωρίς καμία διάκριση, έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για ίση εργασία.
3. Κάθε εργαζόμενος έχει δικαίωμα δίκαιης και ικανοποιητικής αμοιβής, που να εξασφαλίζει σε αυτόν και την οικογένειά του συνθήκες ζωής αντάξιες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, και η αμοιβή να συμπληρώνεται,

αν είναι απαραίτητο, με άλλα μέσα κοινωνικής προστασίας.

4. Καθένας έχει το δικαίωμα να ιδρύει μαζί με άλλους συνδικάτα και να συμμετέχει σε συνδικάτα για την προάσπιση των συμφερόντων του.

Η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το κράτος, που μεριμνά για την δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών. Όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση, έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας. Σύμφωνα με την διάταξη αυτή το κράτος υποχρεούται να εξασφαλίζει στους πολίτες θέσεις εργασίας αμοιβόμενες και ανάλογες με τις ικανότητες του καθενός, αξιοπρεπείς όρους και συνθήκες εργασίας καθώς και εξουσία για συλλογική οργάνωση.

Άρθρο 24: Δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο

Καθένας έχει δικαίωμα στην ανάπαυση, στον ελεύθερο χρόνο, συμπεριλαμβανομένου του λογικού περιορισμού της παιδικής εργασίας, και σε περιοδικές άδειες με πλήρεις αποδοχές.

Το δικαίωμα των Ελλήνων εργαζομένων στην ανάπαυση, την ψυχαγωγία, το πολιτισμό, την επικοινωνία περνά πρώτα και κύρια μέσα από την εξασφάλιση του αναγκαίου ελεύθερου χρόνου. Πραγματικός ελεύθερος χρόνος είναι το διάστημα που διαθέτει το άτομο εκτός εργασίας του, των υποχρεώσεων του νοικοκυριού και της προσωπικής του συντήρησης και πρέπει να διέπεται από συγκεκριμένες αρχές:

-Όλοι πρέπει να έχουν δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, στην ανάπαυλα, στην ολόπλευρη αναψυχή, καθώς και δικαίωμα να τον αξιοποιήσουν ελεύθερα για προσωπική, πνευματική, πολιτιστική και κοινωνική ωφέλεια. Το κράτος είναι υποχρεωμένο να εγγυάται και να προστατεύει αυτό το δικαίωμα, να διευκολύνει την υλοποίησή του και να μεριμνά για την διεύρυνσή του. Επιπλέον, το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να προωθεί τη σημασία του ελεύθερου χρόνου και του τρόπου που η δημιουργική

αξιοποίησή του μπορεί να ενσωματωθεί στο προσωπικό τρόπο ζωής ενός ατόμου. Το κράτος οφείλει να αναπτύξει ένα σύστημα παιδείας όπου ο ελεύθερος χρόνος είναι το ίδιο ζωτικός και πολύτιμος με τη διαδικασία της μάθησης και γνώσης.

~ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Είναι γεγονός, ότι τα τελευταία χρόνια η ζωή των παιδιών έχει αλλάξει ραγδαία. Λόγω του υπερφορτωμένου προγράμματος των γονιών, καθώς και των διαζυγίων την φροντίδα των παιδιών αναλαμβάνουν συγγενείς ή μια νταντά. Επιπλέον, το παιδί πιέζεται μονίμως από τις υποχρεώσεις του για το σχολείο κάτι που λειτουργεί αρνητικά, καθώς δεν έχει ελεύθερο χρόνο για τις προσωπικές δραστηριότητες, όπως την ζωγραφική. Το να οργανώνεται όλη του η ημέρα από άλλους, του καταργεί κάθε ευκαιρία για αυθορμητισμό και επενεργεί σημαντικά στην προσωπικότητα του.

Οι υπερβολικές απαιτήσεις των γονιών

Όλο και περισσότερο οι γονείς επιφορτίζουν τα παιδιά με απαιτήσεις, αξιώνουν από αυτά υπερβολικές επιδόσεις, ίσως καμιά φορά και εκείνες που δεν μπόρεσαν οι ίδιοι να χαρίσουν στους δικούς τους γονείς. Προσοχή όμως δεν πρέπει να συγχέεται η ευημερία των παιδιών με τη λαχτάρα των γονιών για χρήματα και δόξα. Ο κίνδυνος να πνίξετε την προσωπικότητα του παιδιού, με νοοτροπίες που εφαρμόζονται από τη μάζα είναι ακόμη πιο επίκαιρος, από τη στιγμή που δεν εισακούονται οι βαθύτερες και ανέκφραστες ανάγκες του παιδιού.

Ανησυχητικές ενδείξεις

Η υπερβολική οργάνωση του χρόνου των παιδιών, ακόμη και στην προσχολική ηλικία, μπορεί μακροπρόθεσμα να έχει επιζήμιες συνέπειες, ειδικά στα πιο μικρά. Τα συμπτώματα που δεν θα πρέπει να αγνοήσετε είναι:

- διαρκής κούραση, ανησυχία, νευρικότητα, σημαδιακή απάθεια

- πονοκέφαλος
- διατροφικές διαταραχές
- αϋπνία
- κρίση άσθματος
- διαταραχή προσοχής

Η αξία του παιχνιδιού

Σύμφωνα με έρευνα ψυχολόγων και παιδαγωγών, το παιδί παίζει πολύ λιγότερο από ότι πριν από είκοσι χρόνια. Αυτό οφείλεται στην υπερβολική έκθεση στην τηλεόραση, στο πολύ διάβασμα για το σχολείο, στη διαρκή απουσία των γονιών, στην έλλειψη κατάλληλων χώρων, στην αύξηση του αριθμού των εργαζόμενων μητέρων και στην αύξηση των χωρισμών και των διαζυγίων.

Κι όμως, το παιχνίδι παίζει πολύ σπουδαίο ρόλο στην ανάπτυξη του παιδιού, καθώς εξελίσσει τη φαντασία, την εφευρετικότητα και την περιέργειά του. Βέβαια, σήμερα η αξία του παιχνιδιού επαναπροσδιορίζεται, καθώς από δημιουργικό εργαλείο έχει μετατραπεί επικίνδυνα σε αντικείμενο κατανάλωσης, το οποίο χρησιμοποιείται συχνά από τους γονείς για να καθησυχάσουν τα αισθήματα ενοχής τους, που δεν έχουν αρκετό χρόνο να τους αφιερώσουν. Από την άλλη, τα σύγχρονα παιχνίδια κάνουν τα πάντα από μόνα τους: κινούνται, ανάβουν φώτα, κάνουν ήχους, επομένως τα παιδιά δεν μπορούν να κάνουν τίποτα άλλο, εκτός από το να τα κοιτάνε.

Δικαίωμα...

- **...να διαθέτουν χρόνο στον εαυτό τους.** Σε μια εποχή που όλα είναι προγραμματισμένα, είναι απαραίτητο να ξαναβρούν χρόνο για παιχνίδι, για ανεμελιά, ακόμα και να μην κάνουν τίποτα μαζί με τους φίλους τους. Η παιδική ηλικία δεν είναι αποκλειστικά μια περίοδος προετοιμασίας για την ενήλικη ζωή, αλλά είναι και ένας δρόμος που θα πρέπει να τον διαβούν μαζί, για να μάθουν τους κανόνες της συμβίωσης.

- **...στο δρόμο.** Αυτός είναι ο χώρος που αντιπροσωπεύει τις συναντήσεις, την κοινωνικοποίηση, το παιχνίδι. Στις μεγάλες πόλεις όμως, τα παιδιά περιορίζονται σε κλειστά και προστατευμένα περιβάλλοντα.

Το ιδανικό είναι να γίνονται όλα με μέτρο. Η εβδομάδα των παιδιών, λοιπόν, θα πρέπει να είναι ένα μίγμα από δραστηριότητες σωματικές / αθλητικές, παιχνίδι, κοινωνικοποίηση, χρόνο για τον εαυτό τους, πρόσβαση στην πληροφόρηση μέσω τηλεόρασης ή του διαδικτύου.

Είναι σημαντικό οι γονείς να ακούνε τα παιδιά τους, να τα παροτρύνουν να τους λένε τα προβλήματα και τις επιθυμίες τους, να αντιμετωπίζουν μαζί τις δυσκολίες και να ρυθμίζουν την ημέρα και την εβδομάδα τους με βάση τις πραγματικές ανάγκες τους.

Ο Μοχάντας Καραμτσάντ Γκάντι ήταν Ινδός πολιτικός, στοχαστής και επαναστάτης. Υπήρξε η κεντρική μορφή του εθνικού κινήματος για την ινδική ανεξαρτησία από τους Βρετανούς και εμπνευστής της μεθόδου παθητικής αντίστασης, χωρίς χρήση βίας, εναντίον των καταπιεστών. Η διδασκαλία του επηρέασε το διεθνές κίνημα για την ειρήνη και μαζί με τον ασκητικό βίο του συνέτειναν στο να καθιερωθεί σαν ένα από τα παγκόσμια σύμβολα του 20ου αιώνα.

Απέκτησε την προσωνυμία Μαχάτμα, που φέρεται να του απέδωσε στα 1915 ο Ινδός νομπελίστας ποιητής Ταγκόρ και που στα σανσκριτικά σημαίνει "μεγαλόψυχος". Δολοφονήθηκε το 1947 από ένα φανατικό ινδουιστή, λίγο μετά την απελευθέρωση της χώρας.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

-Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τη χειρότερη οικονομική κρίση της σύγχρονης ιστορίας της και συγχρόνως μια άλλη κρίση οξύνεται, από τότε που η Ελλάδα έγινε κύρια πύλη της παράνομης μετανάστευσης στην Ευρώπη. Πληθυσμοί από Αλβανία, Παλαιστίνη, Αφγανιστάν, Ιράκ, Πακιστάν, μεταναστεύουν στην Ελλάδα. Η ΕΕ φορτώνει το βάρος αυτό εξαιτίας των συνόρων της.

-Οι Έλληνες θεωρούν ότι οι μετανάστες έρχονται για να τους πάρουν τη δουλειά. Η μαζική μετανάστευση, η οικονομική κρίση και η έλλειψη ευρωπαϊκής αλληλεγγύης οδηγούν στην ριζοσπαστικοποίηση του ελληνικού λαού.

-Αυτοί που πρόκειται να απελαθούν στις χώρες προέλευσης τους στέλνονται σε ένα μέρος που οι αρχές το αποκαλούν "Κέντρο Υποδοχής". Βγαίνουν στο φως της ημέρας 1 φορά την εβδομάδα. Εμφανίζουν συχνά ψυχολογικά συμπτώματα όπως φόβο, αβεβαιότητα, ανασφάλεια, θυμό. Επίσης οι συνθήκες υγιεινής...δεν έχουν πόσιμο, καθαρό νερό, κάνουν ντουζ με κρύο νερό, όλα είναι βρόμικα. Τους συμπεριφέρονται σαν να είναι ζώα, σαν εγκληματίες. Έρχονται στην Ελλάδα επειδή θέλουν μια δουλειά, μια καλύτερη ζωή. Η χωρητικότητα του μέρους αυτού είναι για 40 ανθρώπους, ενώ κρατούν 180 άτομα τη μέρα. Αφού τελειώσει η κράτησή τους, τους δίνουν μια ροζ κάρτα και τους διατάζουν να φύγουν από τη χώρα. Στο τέλος, άφραγκοι καθώς είναι ζουν στους δρόμους της Αθήνας σε άθλιες συνθήκες.

-Οι Έλληνες υποφέρουν από την οικονομική κρίση και μαζί με αυτούς, οι εκατοντάδες χιλιάδες των μεταναστών.

-Η παράνομη μετανάστευση ευθύνεται, εν μέρει, για την αύξηση της εγκληματικότητας στην Αθήνα. Χωρίς τα μέσα για επιβίωση, μερικοί αλλοδαποί αναγκάζονται να στραφούν προς τη μεταφορά ναρκωτικών, στις κλοπές και στην πορνεία. Ακόμα, δεν μπορούν να βγουν έξω τα βράδια επειδή υπάρχουν ομάδες που τους χτυπούν(φασιστές-ρατσιστικές επιθέσεις).

~ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

Λογοκρισία ονομάζουμε τον έλεγχο του λόγου και άλλων μορφών ανθρώπινης [έκφρασης](#). Σε πολλές περιπτώσεις (όχι πάντα) η λογοκρισία ασκείται από [κυβερνητικά όργανα](#) ([κρατική λογοκρισία](#)). Η λογοκρισία πηγάζει συνήθως από τη θέληση των κυβερνώντων (και όχι μόνο) να ασκούν έλεγχο στην [κοινωνία](#).

Η λογοκρισία υπάρχει σε διάφορες μορφές από τότε που οι άνθρωποι άρχισαν να επικοινωνούν μεταξύ τους. Παρ' όλο που είναι κοινώς αποδεκτό ότι ο κάθε άνθρωπος έχει το αναφαίρετο δικαίωμα να παράγει και να λαμβάνει [πληροφορίες](#) χωρίς κανέναν περιορισμό, σε καμία χώρα

του κόσμου δεν υπάρχει απόλυτη ελευθερία έκφρασης (είτε [γραπτού](#) είτε [προφορικού λόγου](#)). Αντίθετα, κάθε χώρα έχει τους δικούς της νόμους ενάντια στον [λίβελλο](#), την [αισχρολογία](#), τη [βλασφημία](#), την [ανταρσία](#) ενάντια στο [κράτος](#), κλπ. Όλοι οι προαναφερθέντες νόμοι θέτουν κατά κάποιο τρόπο περιορισμούς στην ελευθερία του λόγου, της έκφρασης και της ελεύθερης επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Οι μέθοδοι εφαρμογής της λογοκρισίας μεταβάλλονται ανάλογα με τις ιδέες, τις συνήθειες, και την ηθική που επικρατεί σε κάθε χώρα και σε κάθε εποχή.

Άννα Δαυτιίδου - Άννα Γρηγοριάδου - Αναστασία Αποστολοπούλου

Έφρια Βογιατζή

Ουρανία Κοντού